

ombudsman
veřejný ochránce práv

Jana Vomelová

PRÁVNÍ ASPEKTY NENÁVISTNÝCH PROJEVŮ

KULATÝ STŮL –
VZDĚLÁVÁNÍM K TOLERANCI

19. BŘEZNA 2019,
KVOP

NENÁVISTNÝ PROJEV

vymezení

ombudsman
veřejný ochránce práv

- nemá právní definici
- můžeme jím chápat takový typ útočného slovního projevu, který podněcuje, podporuje nebo šíří nenávist vůči určité skupině osob či jednotlivci
- bývá vyvolaný předsudky a stereotypy
- důvodem nenávisti může být například barva pleti osoby, její národnost, etnická příslušnost, pohlaví, sexuální orientace či identita, náboženské vyznání, víra, světonázor, věk, zdravotní postižení atd.
- nenávistné projevy (tzv. hate speech) můžeme zařadit pod širší kategorii násilí z nenávisti (sem spadají vedle slovních také fyzické útoky motivované nenávistí vůči určitým zranitelným skupinám obyvatel)

➤ Listina základních práv a svobod

- čl. 3 odst. 1 – základní práva a svobody se zaručují všem (bez ohledu na pohlaví, rasu, barvu pleti, jazyk, víru a náboženství, politické či jiné smýšlení, národní nebo sociální původ, příslušnost k národnostní nebo etnické menšině, majetek, rod nebo jiné postavení)
- čl. 10 odst. 1 – ochrana lidské důstojnosti, osobní cti, dobré pověsti a jména

➤ Listina základních práv a svobod

- čl. 17 odst. 1 – svoboda projevu, právo na informace
- čl. 17 odst. 2 – právo vyjadřovat svůj názor, svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace
- čl. 17 odst. 4 – svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem

➤ **zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník**

- § 81 – ochrana osobnosti člověka (zejména život a důstojnost, zdraví, právo žít v příznivém životním prostředí, vážnost, čest, soukromí, projevy osobní povahy)
- § 82, 2951, 2956, 2957 – žaloba na ochranu osobnosti

- **zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací (antidiskriminační zákon)**
  - § 2 odst. 3 – přímá diskriminace
  - § 4 odst. 1 – obtěžování
  - § 10 – antidiskriminační žaloba

➤ **zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích**

- § 7 odst. 3 písm. b) – přestupky proti občanskému soužití – způsobení újmy jinému pro jeho příslušnost k národnostní menšině, pro jeho etnický původ, rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, jazyk, víru nebo náboženství, věk, zdravotní postižení, pro jeho politické nebo jiné smýšlení, členství nebo činnost v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích nebo jiných sdruženích, pro jeho sociální původ, majetek, rod, zdravotní stav anebo pro jeho rodinný stav

➤ **zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník**

- obecná přitěžující okolnost [§ 42 písm. b)]
- okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby, tzv. kvalifikovaná skutková podstata (např. § 140 odst. 3 písm. g) – vražda, § 146 odst. 2 písm. e) – ublížení na zdraví, § 175 - vydírání)
- součást základní skutkové podstaty některých trestných činů (typicky § 352 – násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci, § 355 – hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob, § 356 – podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod)

DĚKUJEME ZA POZORNOST!

ombudsman
veřejný ochránce práv

www.ochrance.cz

www.eso.ochrance.cz – Evidence
stanovisek ochránce

[www.facebook.com](https://www.facebook.com/ombudsman): Veřejný
ochránce práv – ombudsman

www.twitter.com/ochranceprav

Kancelář veřejného ochránce práv

Údolní 39

602 00 Brno

00420 542 542 111

